

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIAI

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui
Sauliui Skverneliui

2018-11-08

DĖL GALIMO TARPTAUTINIŲ SANKCIJŲ PAŽEIDIMO

LRT Tyrimų skyriaus 2018 m. lapkričio 8 d. publikacijoje skelbiama, jog UAB „Agrokoncernas“ importuoja trąšas iš Rusijos bendrovės OAO „Minudobreniya“ – Rusijos Voronežo srityje, Rosošo mieste, esančios azotinių trąšų gamyklos, kurios daugiau nei 80 proc. akcijų priklauso Rusijos oligarchui Arkadijui Rotenbergui.¹ Pažymėtina, kad jam dėl artimų ryšių su Kremliaus lyderiu nuo 2014 m. taikomos tarptautinės sankcijos.

Tačiau sankcijos apeinamos trąšas iš A. Rotenbergui priklausančios bendrovės perkant per Dubajų. UAB „Agrokoncernas“, Rosošė gaminamas trąšas jis perka netiesiogiai iš OAO „Minudobreniya“, o per tarpininkus – iš Jungtiniuose Arabų Emyratuose įsikūrusios „AgriculturalMinerals“ DMCC. Tačiau į Lietuvą nupirkto trąšos atkeliauja iš Rusijos per Ukrainos teritoriją. OAO „Minudobreniya azotinių trąšų gamykla įsikūrusi netoli sienos su Ukraina, vos už 1354 km nuo Lietuvos.

Kaip išsiaiškino LRT Tyrimų skyrius, bendrovė „AgriculturalMinerals“ DMCC įregistruota 2016 metais, kaip tik po sankcijų. Jos prekyba trąšomis per metus išaugo kone tris kartus (2016 m. parduota 500 tonų, 2017 m. – 1400 tonų).

A. Rotenbergas, tiek jo brolis Borisas yra laikomi artimais Rusijos prezidento Vladimiro Putino bičiuliais. Su broliu Borisu jis įkūrė „SMP banką“. 2008 m. iš penkių bendrovių, nupirktų iš „Gazprom“, suformavo bendrovę „Stroygazmontazh“. Ėmė tiesti ir federalinius kelius Rusijoje. Vienas po kito pasipylusius pelningiausių valstybinių užsakymus A. Rotenbergo verslas laimėdavo be konkursų.

Tarptautinės (JAV ir Europos Sąjungos) sankcijos A. Rotenbergui yra taikomos ne vien dėl jų artimų ryšių su V. Putinu, bet ir dėl dalyvavimo Krymo tilto statybose. Po Rusijos įvykdytos Ukrainai priklausančio pusiasalio aneksijos V. Putinas A. Rotenbergo paprašė pastatyti Krymo tiltą, jungiantį Kerčės pusiasalį Kryme ir Tumano pusiasalį Rusijoje. 228 mlrd. rublių (3 mlrd. eurų) kainavusio tilto statybas finansavo Rusija, o sutartis su A. Rotenbergo įmone „Stroygazmontazh“ sudaryta, nors ši bendrovė prieš tai nebuvo stačiusi jokio didesnio tilto. A. Rotenbergas taip pat vadovavo viešųjų ryšių kampanijai, kuria siekta pagrįsti Rusijos teises į Krymą.

¹ Rūta Juknevičiūtė, „LRT tyrimas. R. Karbauskio verslas prekiauja trąšomis, kurias gamina V. Putino draugo fabrikas“, LRT, 2018 m. Lapkričio 8 d., <<https://www.lrt.lt/naujienos/lrt-tyrimai/46/233255/lrt-tyrimas-r-karbauskio-verslas-prekiauja-trasomis-kurias-gamina-v-putino-draugo-fabrikas>> [Žiūrėta 2018-11-08].

Atkreiptinas dėmesys, kad JAV taiko sankcijas ne tik A. Rotenbergui, bet ir jo broliui Borisui Rotenbergui (šis ES sankcijų išvengė dėl turimos Suomijos pilietybės). Amerikiečių juodajame sankcijų sąrašė – ir A. Rotenbergo sūnus Igoris Rotenbergas, kuriam tėvas po sankcijų įvedimo perleido dalį savo verslo.

Europos Sąjunga nuo šių metų sankcijas ėmė taikyti ne tik juodajame sąrašė esantiems asmenims, bet ir kai kurioms jų valdomoms bendrovėms. Iš viso šešioms, prisidėjusioms prie Krymo tilto statybų. Tarp jų – „PJSC Mostotrest“ ir „Stroygazmontazh“, priklausančioms A. Rotenbergui.

Pažymėtina Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas už tarptautinių sankcijų pažeidimą numato baudą, areštą arba laisvės atėmimą iki 5 metų. Už šią nusikalstamą veiką atsako ir juridinis asmuo.

Atsižvelgiant į visa tai, prašome įvertinti pateiktą informaciją ir imtis veiksmų, kad būtų atliktas tyrimas dėl Lietuvos įmonės galimo tarptautinių sankcijų pažeidimo.

Seimo nariai

Laurynas Kasčiūnas

Arvydas Anušauskas

Audronius Ažubalis